

Senovės atbalsiai Dzūkijoje

**I Merkinės iškilmes atsilankė Tautos Vadas. Entuziastiškas sutikimas.
Dzūkijoje plačiai tebeskamba senovės dainos. Lietuviškos vestuvės ir
seni lietuviški šokiai. Senienų paroda**

Šios Sekminės Merkinei buvo ypatinė: jaunalietyvių šventė, Senovės Diena, pirmoji ūaudės meno ir etnografinių dalyku paroda, o svarbiausia, atsilankė Valstybės Prezidentas — Tautos Vadas Antanas Smetona.

Tad šiai šventei žavingo Dainavos krašto centre ypatingai ir ruošesi.

Per trumpą laiką surengė 2.300 eksponatų parodą: 1.500 vilkėjimo ir audiūnų eksponatų ir 800 žemėlapis ir namų apyvokos dalyku, viškas surinkta tik iš vieno Merkinės valstiečių. Miestelis išspuoštė, pagrąžėjo: apsitrępė prie gatvių naujomis tvoromis, jas nusidažė, naujai nusidažė ir namus, išsilygino gatvių grindinių, net grėtėmis ištais išsigirdė vėjo pustomame stulpijy skendėjus Gardino gatvę ir pasistatė betoninių tiltą per Stančios upelio skardį, per kuri iki tol buvo beveiki visai neprienauna nei važiuotiems nei pėstiems, kaip kokia senovės tvirtovė, užtvamė Merkio ir Nemuno santakos krante, šalia gražiojo piliaukalnio, esanti Merkinės pradžios mokykla. Atseit, ta mokykla vien šventei irentu patogumu dabar džiaugsmi visą laiką. Jaučiamas, be to, dabar nuolat turės šios šventės proga galutinai parinktą kitame kalne, miškelius užvėjoje labai erdviai betekurios kūno mankštost ir sportinių žaidimų aikštę. Vietos dzūkai iš džiaugsmo, kad į juos atvyks Valstybės Prezidentas, anot Merkinės valstiečiaus viršaitės Jeskelevičiaus, per 3 savaites padarė tiek, kiek likutukai per trejus metus tepadarytu, ir net vidurnaktį pažadinti miliei skubėdavo į talką, ir tai, girdi, jei paprašys atvežti vežimą akmenį, tuo atvežta dešimtį vežimų. Pat šventės išvakarėse miestelis penkiosse vietose pasistatė gražius garbės vartus Tautos Vadui sutikti, o per šventę visas sužydro naujomis, gražiomis tautinėmis vėliavomis, kokių merkiniečiams galėtų pavydėti ir Kauno ne vienas namų savininkas. Be to, languose pasirodė Valstybės Prezidento Antano Smetonos paveikslai, kai kur — dar Vytautas, Vytauto Didžiojo, Vinco Kudirkos, Žemaitės, Daukanto paveikslai, o nuo balsų tarp gėlių ir žalumynų nukaro gražūs kilimai.

Jau išvakarėse suvažiavo keli autobusai svetiję iš kitur. Atvažavo iš Kauno senovės paminklų apsaugos kursai su referentu Pryšmantu. Atvažavo padėti sutarkyti paroda Čiurlionės Galerijos direktorius P. Galanė, etnografijos žinomas prof. Končius, tautodailės žinomas dailininkas. Tamošaitis — iš Kauno iš dailin. Liutikas iš Šiaulių „Aušros“ muziejaus. Miestelis jau šventės išvakarėse buvo vietas galvės.

Sekminiu I. d. ryta atidaryta paroda

Didžioko menininko M. K. Čiurlionės tėviškės tautodailės ir archeologijos dalyku parodą atidare Čiurlionės Galerijos vardo dir. Galanė. Jis pareiškė, kad i paroda surinkta daug tikrai gražių senovės dalykų, nors paprastai mūsų kaimo žmonės drovisi parodyti tokius vertiginos mūsų priesities paminklus. Anot Galanės, šioje parodoje išstatytuose dalykuose nematyti sietinių įtakų, seni raičiai, originalios lietuviškos spalvos ir gražus jų suderinimai, gražus senovės darbas, kas, girdi, be abejio, būtu taip pat dinga, kaičių iš kitur, jeigu nebūtų surinkta šios Senovės Dienos proga. Dėl to Galanė laiko šios parodos surengimą labai svarbiu ir dideliu darbu.

Senovės Dienos iniciatorius — judruisis Alytaus apskrities tautininkas veikėjas dr. Janavicius. Ekspozicija iš žmonių surinkta pr. mokyklų mokytojai, padedami vietus viršaiti, seniūnų, policijos valdininkai. Rinkimui vadovavo Merkinės mokytojo Pr. Žilinsko pirminkinkai, mas Senovės Dienos rengimo komitetas,

paskirstės valstiečių i 19 apylinkių, kurių kiekvienai vadovavo vienos pr. mokyklų mokytojai. Visą darbą instruktavo Dzūkų Kraštotyros draugijos vadovai dr. Janavičius ir Alytaus aukštesniosios miškų mokyklos direktorius Rukuiža.

TAUTODAILĖS SKYRIUS

buvo įrengtas valstiečiaus savivaldybės namo II-jame aukštė (seniau šio namo vietoje buvo užvažiuojamas namelis, kuriamo grždamais iš medžioklės 1648 m. mirė karalius Vladislovas IV ir kuriamo du kartus nakojo rusų Petras Didysis; atseit, ir šioje vietoje, kaip daug kur kitur Merkinėje, garsi jos praeitis dveikia), dvienejuose erdviniuose kambariuose. Ekspoziciją čia buvo tiek daug, kad turtum būtų buvus kokių didelio audimo fabriko paroda. Išvairiausiu rašty ir spalvų kompozicijų sijonai, priekaištės, lovadangės, staltiesės, audimo rietiniai, juostos, rankšluosčiai, vyru ir moterys marškiniai, įceptai ir kt. Anot žinoviu, išvairių juostų, senovės marškiniai ir sijonų tiek daug, kiek buvo išstatyta šioje parodoje, dar neturi ne vienas mūsų muziejus. Dzūkų juostos, anot dailin. Tamošaitio, esančios gražiausios visoje Lietuvoje. Tarp tokios gausybės būta ir labai retų (net unikumų iš iki šiol rastų) ir vertingų dalykų. Pav., įceptų, pintų vadiniamu egipciaus būdu, t. y. be jokių prietaisų, vien pūrstai, pasikabinus, kaip kaičių lypama zuiki, pinant iškarai iš abiejų galu, o bai-gus pūsti; per viduri perkirps, iškart — du atskirai čepčiai. Būta taip pat labai senų rankšluosčių, keturkytių, paties pirmokščio rašto — tašku. Rankšluosčiuose pasitaikė ir išilius sakinių juostų (pav., senesniuose: „Ką myliu, tam dovanou“), o iš laikų: „Mes be Vilniaus nemurūsim“. Labai senų būta ir sijonų. Retas ekspozicijos ir moterys marškiniai (ypač su pridurkais apačioje), nes, anot prof. Končiaus, mūsų kaimo moterys labai vengiančios duoti parodai tokius marškiniaus, ypač vienius teturėdamos, nes, girdi: „Tai mano vienintelis, kartu su tuo kiniu iš kapinių: su jais ėjau į Šilūbą — su jais mane ir pašarvos, o jūs, vokiečiai, pačių juos, dar pasijuoskite viešai“.

ZEMĖS OKIO IR NAMŲ APYVOKOS DALYKU SKYRIUS

buvo atskirai, žydų mokyklos name ir ikiemė. Jis taip pat buvo gana gausus. Čia išgi būta labai retų ekspozicijų, net unikumų. Pav. iš vieno medžio išskapto duobeniai, dubenėliai, lėkštės, gorsčiai, geldos, kubiliai, skrynės ir net spinotoriai, kuriose suaugės žmogus lengvai gali pasislėpti. Idomu būta: išvairių paryščių (dzūkuose yų ypatybė — didelė lenta); medinių kastuvų; medinių šakių ir net mėšlo kablys; išvairiausios formos iš medžių (pav., kadagio) ir iš šiaudų pynių, perpintų lazdos plėšomis, pintaity aruodui; vienai mediniui akėti ir žagrių; jaučių jungas; išvairių piesta (pav., su trimis kojomis); mintuvų ir linams šukuoti šepečių; vienai mediniui priešaisj alyvali spausti (anot prof. Končiaus, tikrai retas dalykas); išvairių formų medinių pyplių (pav., pyplės galvai iš meniskai išdrožinėtos mėškos, apskabinusių bičių avili, tartum, rūkytojai tabakas būty tokas pat saldus, kaip mėškai medus); tabakinės iš rago ir parakos ragai; taip pat iš rago dūdos, taurės ir net mažos taurėles; išvairių formų, gražios, iš medžio ir šiaudu pynių pintos dėžutes; vaisiams po skiautelė nudrožinti briedžio ragai; tipiškos šio krašto mediniens klumpės ir vyžos (net iš kada-gio nupintos); geinys, t. y. virvinis prie-taisas, su dideliu mediniu kabliu ir sci-dima lenta, bičių medui aukštai iš drevi-nių išskopti; naktigonių piemenų maišas, astotasis ir jis išsilindusiam kartu paklodė; ant kloklės; žibūnas, kuriuo būdavo pla-karni baudžiauinkai; akmeninai kirvu-

kai ir daugybė kitokių senovinių dalyku, dalykelių. Šiame skyriuje buvo išstatyta taip pat išvairaus pasiūlimo vyru ir moterys pilkų sermégų, su išvairiausia apvedži-jimais.

Paroda abi Sekminiu dieną žmonės lankė labai gausiai. Iš Kauno buvo specialiai atvykę daug dailininkų. Gausiai lankė ir apylinkės sodiečiai, džiaugdamiesi, kad „čia, štai, mano juosta“, arba „čia, štai, mano kirkukas“.

Labai daug šios parodos eksponaty, tiek liaudies meno, tiek ir etnografinių daiktų, parinkta steigiamam Alytuje Dzūkų muziejui. Juos parinkdami žinovai žiurejo, kad eksponatai būtų charakteringi erdviniuose kambariuose. Ekspoziciją čia buvo tiek daug, kad turtum būtų buvus kokių didelio audimo fabriko paroda. Išvairiausiu rašty ir spalvų kompozicijų sijonai, priekaištės, lovadangės, staltiesės, audimo rietiniai, juostos, rankšluosčiai, vyru ir moterys marškiniai, įceptai ir kt. Anot žinoviu, išvairių juostų, senovės marškiniai ir sijonų tiek daug, kiek buvo išstatyta šioje parodoje, dar neturi ne vienas mūsų muziejus. Dzūkų juostos, anot dailin. Tamošaitio, esančios gražiausios visoje Lietuvoje. Tarp tokios gausybės būta ir labai retų (net unikumų iš iki šiol rastų) ir vertingų dalykų. Pav., įceptų, pintų vadiniamu egipciaus būdu, t. y. be jokių prietaisų, vien pūrstai, pasikabinus, kaip kaičių lypama zuiki, pinant iškarai iš abiejų galu, o bai-gus pūsti; per viduri perkirps, iškart — du atskirai čepčiai. Būta taip pat labai senų rankšluosčių, keturkytių, paties pirmokščio rašto — tašku. Rankšluosčiuose pasitaikė ir išilius sakinių juostų (pav., senesniuose: „Ką myliu, tam dovanou“), o iš laikų: „Mes be Vilniaus nemurūsim“. Labai senų būta ir sijonų. Retas ekspozicijos ir moterys marškiniai (ypač su pridurkais apačioje), nes, anot prof. Končiaus, mūsų kaimo moterys labai vengiančios duoti parodai tokius marškiniaus, ypač vienius teturėdamos, nes, girdi: „Tai mano vienintelis, kartu su tuo kiniu iš kapinių: su jais ėjau į Šilūbą — su jais mane ir pašarvos, o jūs, vokiečiai, pačių juos, dar pasijuoskite viešai“.

Vietos jaunalietyvių šventė

Pirmaję Sekminiu dieną įvyko dar Merkinės valstiečiaus jaunalietyvių saškrydis ir sporto šventė. Jiem pasitaikė tiek gera proga pasisemti naujus dviavosi jėgų iš Senovės Dienos. Nevelutui jie Tautos Vadui pastatytoose garbės varatuose prie sporto aikštės išsirašė iš Tautos himno: „Iš priesities tavo sūnūs te stiprybė semia“. Ir dr. Janavicius, pavyzdinamas juos 10 val. ryto su trimis vėliavomis gražiai išsirikiavusius prie valės savivaldybės namo, priminė jėgas dėl atskirai čepčių. Būta taip pat labai senų rankšluosčių, keturkytių, paties pirmokščio rašto — tašku. Rankšluosčiuose pasitaikė ir išilius sakinių juostų (pav., senesniuose: „Ką myliu, tam dovanou“), o iš laikų: „Mes be Vilniaus nemurūsim“. Labai senų būta ir sijonų. Retas ekspozicijos ir moterys marškiniai (ypač su pridurkais apačioje), nes, anot prof. Končiaus, mūsų kaimo moterys labai vengiančios duoti parodai tokius marškiniaus, ypač vienius teturėdamos, nes, girdi: „Tai mano vienintelis, kartu su tuo kiniu iš kapinių: su jais ėjau į Šilūbą — su jais mane ir pašarvos, o jūs, vokiečiai, pačių juos, dar pasijuoskite viešai“.

Popiet sporto aikštėje jaunalietyviai išsirikiavo savo sporto šventei. Čia juos pasveikino J. L. vyr. vadovabys vardu Matulaitis, primindamas neapvilti savo Sajungos Šefo — Tautos Vadą Antaną Smetoną, kuris yra pareiškęs, kad jaučiasi atminimui įsiųgtu valstybinę vėliavą, jaunalietyviai po Tautos himno ir J. L. Merkinės apylinkės vado Pr. Žilinsko trumpos kalbos pradėjo savo šventę žuvusius už Lietuvos laisvę pagerbimui, apipindami vaimiku, savivaldybės namo sienuje įmūrytus žuvusius atminimo gėlytės lenta. Paskum su vėliavomis ir vietus šaulių orkestru rikiuoti nuvyko į bažnyčią. Jaunalietyvių vėliavos drauge buvo bažnytinėmis dalyvavę žmogus ir iškilmingoje eiseineno aplink bažnyčią.

Popiet sporto aikštėje jaunalietyviai išsirikiavo savo sporto šventei. Čia juos pasveikino J. L. vyr. vadovabys vardu Matulaitis, primindamas neapvilti savo Sajungos Šefo — Tautos Vadą Antaną Smetoną, kuris yra pareiškęs, kad jaučiasi atminimui įsiųgtu valstybinę vėliavą, jaunalietyviai po Tautos himno ir J. L. Merkinės apylinkės vado Pr. Žilinsko trumpos kalbos pradėjo savo šventę žuvusius už Lietuvos laisvę pagerbimui, apipindami vaimiku, savivaldybės namo sienuje įmūrytus žuvusius atminimo gėlytės lenta. Paskum su vėliavomis ir vietus šaulių orkestru rikiuoti nuvyko į bažnyčią. Jaunalietyvių vėliavos drauge buvo bažnytinėmis dalyvavę žmogus ir iškilmingoje eiseineno aplink bažnyčią.

Tai pat nemažiau pasiūlymo živilgeniu pro nudribusius žilinų antakius Prezidentui laukia 95 metų Valentiniukius iš Norulų kaimo, medinėje kaladėje perduoti koja beveikdamas. Mat, kai 1869 m. po penketų metų slapsystomi rusai perduoti dideli trimito raga ir net nečiajamą sudedamą kėdutę už nugaros besidėjimą, tiesiogiai iškėlė į ūžuras.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus gatvę ir plentą iki sutiinkimo vartų ir ištiesas valandos laukė. Prie pat plento špalerais išskiriavus laukę vietos lietuvių ir žydų visuomenės organizacijos. Raituojant, paskui išvadovabys atsivėlė į ūžuras, palaikės išskiriavus laukę vienos iš vėliavos, apipindamis žemės ūžurų vėliavą.

Tai šios savo Prezidento iškilmingos dzūkų minų minios per du kilometrus abipus apgulė Vilniaus

Nr 132 (2395)

Antradienis, birželio 11 d.

1935 (X) m.

NAKARISIANDIEN

Užsienių reik. ministeris išvyko
Stockholman

Vakar 18 val. išvyko Stockholman užsienių reikalų ministris St. Lozoraitis su ponia, politikos departamento direktoriaus igalioto ministro J. Urbšio ir asmens sekretoriu Bačkiu lydimas. Ministeri palydėti stotin buvo atvykę SSSR igaliotas ministeris Karskis. Švedų konsulas ir ministerio bendarbėliai — aukščiaji užsienių reikalų ministrerijos vadinių.

Ministras plrmininkas J. Tūbelis pavaduoja išvykusį i Svediją užsienių reikalų ministrę p. St. Lozoraiti.

Grizo burm. A. Merkys

Kauno miesto burnistras A. Merkys iš Talino miesto savivaldybės ir Baltijos miestų sąjungo tarpvalstybinio komiteto Kaunam jau grizė.

V. K. Račkauskas nubaustas 3 m.
kalėti

Penktadienį ir šeštadienį Kauno apygardos teisėmis svarstė dvi Vlad Karolio Račkausko bylas. Vienoje, dėl padarytų išcikojimų Lietuvos atstovybėje Londono pagal b. st. 68 str. paikitas nebaustas, bet iš jo užsienių reikalų ministrerijai ateista 59.180 litu, o antroje byloje, už nuiskaltimus būnant konsulu Pietu Afrikoje, nubaustas trečias metais sunkiuju darbų kalėjimo su paškomsis, numatytomis b. st. 28 ir 30 str. ir atiteke užsienių reikalų ministrerijai 55.948.47 lit. Paskelbus sprendima, V. K. Račkauskas suimtas ir nugaibentas kalėjimui.

Gaisras plėtyte

Prancūzų šeštadienį, kapsų 44, dvieji aukščiai pusiau mūriname pusiau mediniame Kauno m. savivaldybės name kilo gaisras. Name buvo irentas akc. b-vės Albos vonios ir pirtis. Nudėgė stogas ir apdegė antras aukštasis. Namai apdraustas valst. dr. įstaigoje. Pirtis ir vonios apdraustos draudimo įstaigoje Lietuvoje. Gesino keturios ugn. komandos: Kauno m. savivaldybės, miesto, savanorių, Vilijampolės savanorių ir garsu pulko ugniagesiai. Be to, buvo užsidegęs kienė esantis sandėliukas. Gaisras užgesintas per 1 val. 30 min. Nuostoliai dideli.

Dėl Šmidt'o koncerto

Dėl to, kad į garsiojo dainininko J. Šmidt'o vienintelį koncertą, kuris įvyksta šeštadienį, birželio 11 d., 9 val., teatre liko bilietų tik po 14 — 15 litu, administracija sumanė išleisti dar eile bilietų po 7 lit. 50 cent., kad būtu duota galimumo labiau nepasituriučiai visuomenėi išgirsti garsuji tenora.

Prasōma gražinti aukų lapus.

Lietuvos pajūrio jaunimo „Santaros“ Jūros sekcijos aukų lapų gražinimo terminas jau seniai praėjo, bet dar daug aukų lapų negražinta.

Visi gavusiųjų prasōmė aukų lapus tuoju gražinti užpildytus, ar neužpildytus. Jūros.. Sekcijos Vadovybė.

Senovės atbalsiai Dzūkijoje

(Tėsinys iš 4 psl.)

ENTUZIASTIŠKAS SUTIKIMAS MERKINĖJE

„Sveikas, Vade!“ — bylojo sutikimo garbės vartai. Su duona ir druska atvykus Valstybės Prezidentą pasitikdamas vals. viršaitis Jeskelevičius tvirtai pareiškė: „Tikėk, Lietuvos Valdove, kad esame ir būsimi Tavo krašto gerovei kelti sumanymu talkininkais, kaip buvome ir senovė Šarūnui, Mindaugui, Vytautui karliai“. Iš viršalio rankų duoną Valstybės Prezidentui įteikė veteranas knygnešys ir seniausias Alytaus apskrities tautininkas Martynas Milius.

Nuolankiai, taip pat su duona ir druska Valstybės Prezidentą pasitiko vėtos rusų atstovas bei stačiatikių šventiniškas iš žydų rabinas (su tora po baldakinu) ir vėtos žydų visuomenės atstovai. Tik, nežina dėl ko, neavyko katalikių parapijos klebonas..

O visa dzūkų minia, tiek jauni, tiek seni, išvydė savo Tautos Vadą, praplūpo tokiu galvaišku entuziazmu, kad taurum tiki ir siek pagauti ant rankų ir kyloti, kyloti. Kaimo muzikantai iš dziaugamam pagavo rodyti savo meną, o senės ir seniai ėmė visi linksmai dažnuoti ir net šokti, bent vetejo tūpčiodami. Taip ir lydėjo per šeštis 2 kilometrus tokis galvaiškias minų džiaugsmus Tautos Vadai kaičių gvardų vartų prie parodos, Dariaus ir Girėno aikštės ir Dr. Bakšio gatvės kampe.

„Vesk mus, Vade, garbingos senovės keliais!“ — šių vartų parašu ūnukėi Merkinės krašto dzūkai. Augalotas, tebetėsus, kaip žvake, žilas senis, sutinkant, skambino iš buvusių Merkinės miesto rotušės bokšto užsilikusiu, 1670 m. lieđintu ir dabar, deja, labai sužalotu (su didžiuole skyle žonė) varpu, itaisytu prie garbės vartų. Sventės rengimo komiteto pirmininkas čia atraportavo Valstybės Prezidentui apie parodą, ir kuriu, girdi, puošinti, ypač mokytojai, ką galima gelbėti iš baigiančių nykti mūsų senosios kultūros likučių, senų lietuviškų tradicijų, apeigų, papročių. Tautos Vadas nuosirdžiai padėkojo už tokį gražųjų darbą.

Valstybės Prezidentą i Merkinę atlydėjo kariuomenės vyr. kapelionas kun. V. Mironas, vaidas reikalų viceministruo pulk. Giedraitis, švietimo viceministeris Masiliūnas, II divizijos viršininkas gen. Čaplakas. V. Prezidento kanceliarijos viršininkas dr. P. Bielskus, V. Prezidento asmens adjutantas pulk. ltn. Šakmanas. Lie t. A i d o vyr. redaktorius Vyt. Alantos-Jeskelevičius, kompozitorius St. Šimkus, dailininkas A. Žmuidzinavičius, Alytaus apskr. viršininkas Jurgelis, komendantas pulk. ltn. Basilius ir policijos vadas Antanaitis, Kauno apskr. viršininkas pad. Bortkevičius ir kiti, o Merkinėje pasitiko dar kauniečiai — gen. J. Bulota ir kariuomenės inspektorių gen. št. pulk. Tallat-Kelpša. Valstybės

Prezidentui ir jo aukščiausias palydovams parodyta visa paroda, kuria V. Prezidentas labai domėjos ir įsigijo visą eilę eksponatų savam tautodailės muziejui. Senovės Dienos rengimo komitetas atsilankymo atminimui padovanovo nepaprastai gražiai sukompromuoja senovės rastų kaitytinę juostą ir ilgus senovės rastus apdirbtų gintarų karolių ponai S. Smetonai.

SVETNÉS AIKSTÉJE.

Iš parodos Valstybės Prezidentas su savo palydovais nulygo į sporto aikštę, kur jo jau laukė keli tūkstančiai organizuotų lietuvių ir žydų visuomenės, romis išrikiuotos aplink dižilių aikštę, ir dar daugiau neorganizuotos minios. V. Prezidentas apėjo ir pasiūvėkino su visomis organizacijomis, kurios paskui gražiai eisenas praėjo pro V. Prezidento ir kitų aukštųjų sėdių tribūnų. Jau visai gražiai į darniai rikiuotėje žygiamo, vėtes šaulių ir ugniagesių orkestru vedami, originaliai apsirengę seniai ir senės, pasukui su savo vėliavomis šauliai, šauliai, tautininkai, jaunaliavuvių, jaunuvių ūkininkų rateliai, žydų organizacijos, galop tvarkingoje rikiuotėje prajojo ir raiteliai.

Paskui atskirai Merkinės valsčiaus kaimai parodė senovės vestuves, su visais verkavimais iš dainomis, rugiapiūtės paraištuvės, senovės šokių — „Mikičia“, „kepurėl“, „sukčių“ ir juosukus: „mėnčia“. Padaržius rugiapiūtės pabaigtuvių paprotį, tariami šeimininkai atnėsė V. Prezidentui dovanus gautus iš rugių vairuvininkus, kuriuos įteikdamas ūkininkas praše „Mūsų garbingasis Tautos Vade, prašome vesti mus taip, kad visa tauta visada būtų tokia darbina, kaip per rugiapiūtę, tokia linksma, kaip parvasari, ir tokia turtanga, kaip rudenį“.

Už visą atvirą dzūkų širdį tarę jaučią padėkos žodį Valstybės Prezidentas Antanas Smetona, dėkomadas už pirmąjį Lietuvos tokią senovės dieną, kur ypatingai gražiomis dainomis, padavimais ir pasakomis turtangių dzūkai, gal būt, geriau, negu kur kitur, sugebėjo praskleisti mūsų gražiosios senovės uždanga, ir pagrindinės pafemiši išlaikyti ir toliai atgaivinti gražiuosius senovės paprocius ir jaunumiui jas kiemipti save senovės meilę.

Tūkstančiai dzūkų ir dzūkų aikštų sumigo iš arti kalbanti tarpas pasiūlgtai Tautos Vadai ir visą laiką nė nemirkitelejo, o vienai kitali senutėi ir ašara nuridejė per raukšlėtą skruostą. Kai kalbėti baigė, vėl pasipylė galvaiškos ovacijos. Tautos himnas ir vėl nesibaigiančios ovacijos, iki V. Prezidentas išnyko iš akinių.

Baigus programą, Valstybės Prezidentas iš kiti aukštųjų sėdių dar apie valandą pasiūlino drauge su sodžiaus dzūkai ir dzūkėmis pr. mokykloje kulkiai, bet sočiai užkandžiai. Čia dzūkės visai laiką lenktyniavo, bedainuodamos savo gražias senovės dainas. Tos mokyklos šeimininkas Pr. Žilinskas dar kartą drauge su visais dzūkais parčiė savo dziaugsmu, sulaukė pamatytai pati Tautos Vada, kurį iki šiol tik iš paveikslų tebuvo matę. Tikrai širdingos ovacijos ir gailelio kupini nuosirdžiai dzūkų ir dzūkų žvilgsniai išlydėjo 18,20 val. atgal į Kauną išvykstantį Valstybės Prezidentą.

A. Dėdelė

Korp. Ramovės seniorai ir juniorai, pilnoje uniformoje, renkasi Pažangos rūmuose rytoj, birželio 12 d. 17.30 val.

Gargždų valsčiaus viršininkai

Pranui Serafinui,

mylimai motuei mirus, reiškia gilią užuojautą.

Sadauskai, Triuslai, Gestautas, Lamas, Cinas ir Kiaunės.

Sportas

Kaunas—Klaipėda 2:2

Vakar įvykusių Klaipėdoje tarpmiestinės futbolo rungtynės Kaunas—Klaipėda pasibaigė 2:2.

SS KOVAS — RYGOS „UNION“ 3:1

SS Kovas prieš Rygos futbolo komandą „Union“ praeitį šeštadienį pelnytai laimėjo 3:1 (1:1).

KAUNO JSO PANEVĖZYJE

Kauno JSO per Skėminės viestejo Panėvėžyje, kur sužaide 2 draugių futbolo rungtynes, prieš MSK laimėjo 5:2 ir prieš Makabi 4:1.

KARO MOKYKLOS FUTBOLIO KOMANDA ŠIAULIUOSE

Per Skėminės Šiauliųose viestejo mokyklos futbolo komandą. Prieš Makabi ji laimėjo 8:1, o prieš Šakala pralaimėjo 2:3.

I RINKTINĖ — II RINKTINĖ 4:1

Pereteit šeštadienį Kaune buvusių pirmosios ir antrosios futbolo rinktinės treningo rungtynės pasibaigė 4:1 pirmosios rinktinės naudai.

Alytaus apskrities valdyba š. m. birželio mėn. 21 d. 11 val. skelbia

VARŽYTYNES

1) Udrrijos, Udrrijos valsčiaus ir

2) Venciu, Alovės valsčiaus.

Atramentuoti šiuo pradžios mokyklu namus:

3) Masališkin, Merkinės valsčiaus, sumai 6568,13 lt.

4) Druskūn, Varėnos valsčiaus, sumai 6386,05 lt.

5) Tolkiūn, Varėnos Valsčiaus, sumai 6386,05 lt.

6) Stebuliū, Simno valsčiaus, sumai 4807,80 lit.

7) Liškiavos, Merkinės valsčiaus, sumai 1377,29 lt. ir

8) Padirbių apskrities pradžios mokykloms 100 dviviečių Erismano sistemos suolu.

Varžytynes kickvienam objektui daromos atskirai ir tik raštu.

Siūlymai su laidu 10% nuo siūlymos sumos priimami apskrities valdyboje kasdien darbo valandomis.

Alytaus apskrities valdyba

Z. Ū. M. Aukštėsnioji kultūrtechnikų mokykla Kėdainiuose.

Stojantiems į mokyklą patikrinamieji egzaminai įvyksta 1935 m. birželio mėn. 24 d., 9 val.

I mokyklą priimami baigę 6-šių klasinių kursą ir išlaikę patikrinamuosius egzaminus iš lietuvių kalbos, algebros ir geometrijos. Be egzaminų priimamų tik abiturientai. Abiturientai, baigę mokyklas ne lietuvių dėstomajai kalbai, privalo laikyti patikrinamuosius egzaminus iš lietuvių kalbos ir Lietuvos istorijos.

Norinčių į mokyklą stoti prasmėmai jau priimami.

Mokyklos Direktorius

3059, 2

1935 m. birželio mėn. 18 d. 10 val. plentu ir vandens kelių valdyba skelbia

KONKURSA

Ukmergės kelių rajone gelžbetonių ukmergės tiltui per Sventąją pastatyti, apie 234.000 litų sumai, pagal Valdybos paruošta projekta ir samata. Darbai atiduodami numetus % nuo sruamos kainos. Tiltas turi būti pastatytas ligi 1935 m. gruodžio mėn. 1 d.

Pasiūlymai, apnokėti 2 lt. žyminiu unok, nuo lapo ietikiamai iki konkurso dienos 10 val. sausio 15. tarybai uždaruoje vokouse, užrašius: „1935 m. VI. 18 d. 10 val. Ukmergės tilto konkursas“. Prie pasiūlymo prietėti 10% užstata pinigais, paskolos laikštis arba patikimo banko garantija, terminu ligi 1935 m. gruodžio mėn. 1 d.

Techniškas salgas, brėžinius ir samata matytis ir kitų žinių galima gauti tiltu referentūroje darbo valandomis.

Oras ryt:

numatomas: temperatūra žymiai nepakibęs, didelis debesuotumas, tarpais su lietumi. Silpnii iki vidutinių plėtų rytų vėjai.

Jaun. leitenantui ADOLFUI BALIŪNI,

jo broliui mirus, reiškia nuosirdžiai užuojautą

KURSANTAI

Pirmininkui Dr. Proscevičiui,

jo tėvelui mirus, reiškia nuosirdžiai užuojautą.

Tauragės apsk. gydytojų Dr. Jos valdyba, draugijos kovai su tuberkuliozu Tauragės skyr. valdyba.

Tauragės apsk. gydytojui

Dr. S. Proscevičiui,

jo mylimam tėvelui mirus, reiškia nuosirdžiai užuojautą.

Gydytojai Arzonienė, Elzbergas, Gečas, Jofas, Jurevičius, Raslavičiai, Šapiro, Stopienė.